

Metodické centrum pro výstavbu a rekonstrukci knihoven se představuje

XXI. seminář knihoven paměťových institucí Zlínského
kraje

Klub kultury Napajedla, 13.12.2022

Mgr. Lenka Dostálová

Metodické centrum pro výstavbu a rekonstrukci knihoven

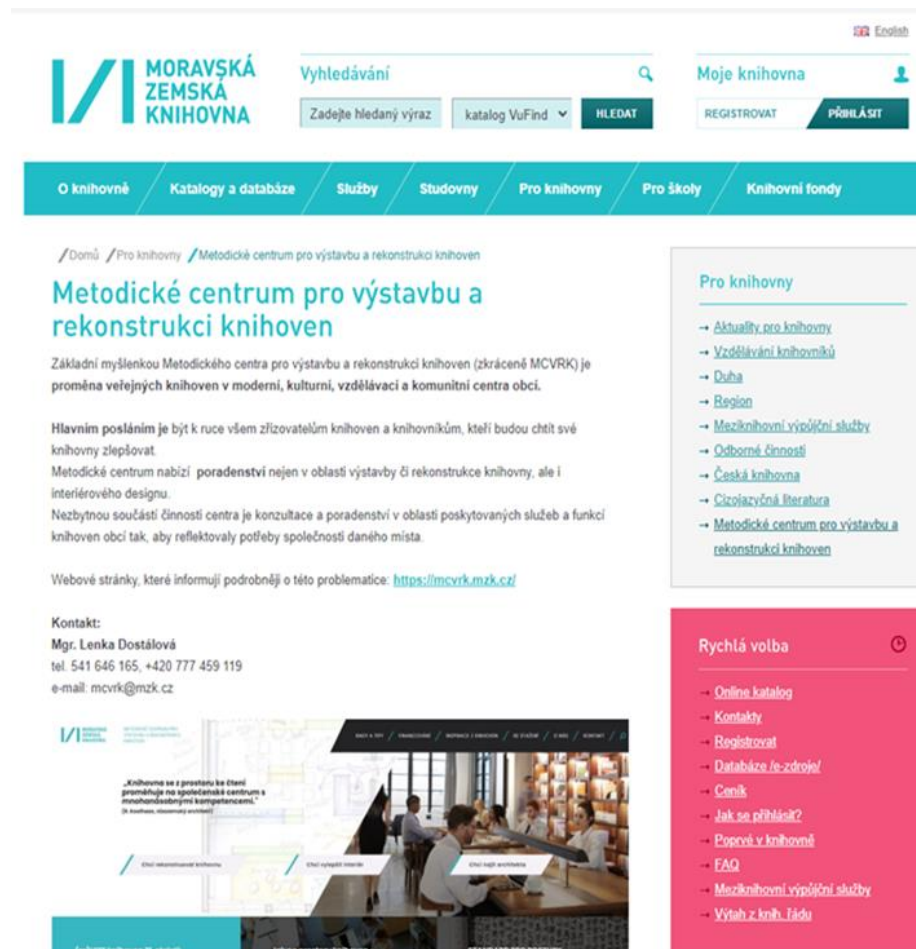
2016 – realizován průzkum prostorového a technického vybavení veřejných knihoven (KI, NK ČR, MZK a NIPOS)

2018 – vznik MC VRK s podporou MK ČR z programu VISK 1

Poslání metodického centra:

- podporovat výstavbu a modernizaci knihoven,
- být kvalitním zdrojem informací, umožnit vzájemnou výměnu zkušeností,
- sdílet aktuální trendy z architektury knihoven.

Moravská zemská knihovna

Co poskytuje metodické centrum:

/ Konzultace a poradenství v oblasti výstavby, rekonstrukce či modernizace knihoven

/ Informativní přehled, odkud je možné čerpat dotace, granty na obnovu knihoven

/ Kontakty na dodavatele mobiliáře, architekty a designéry

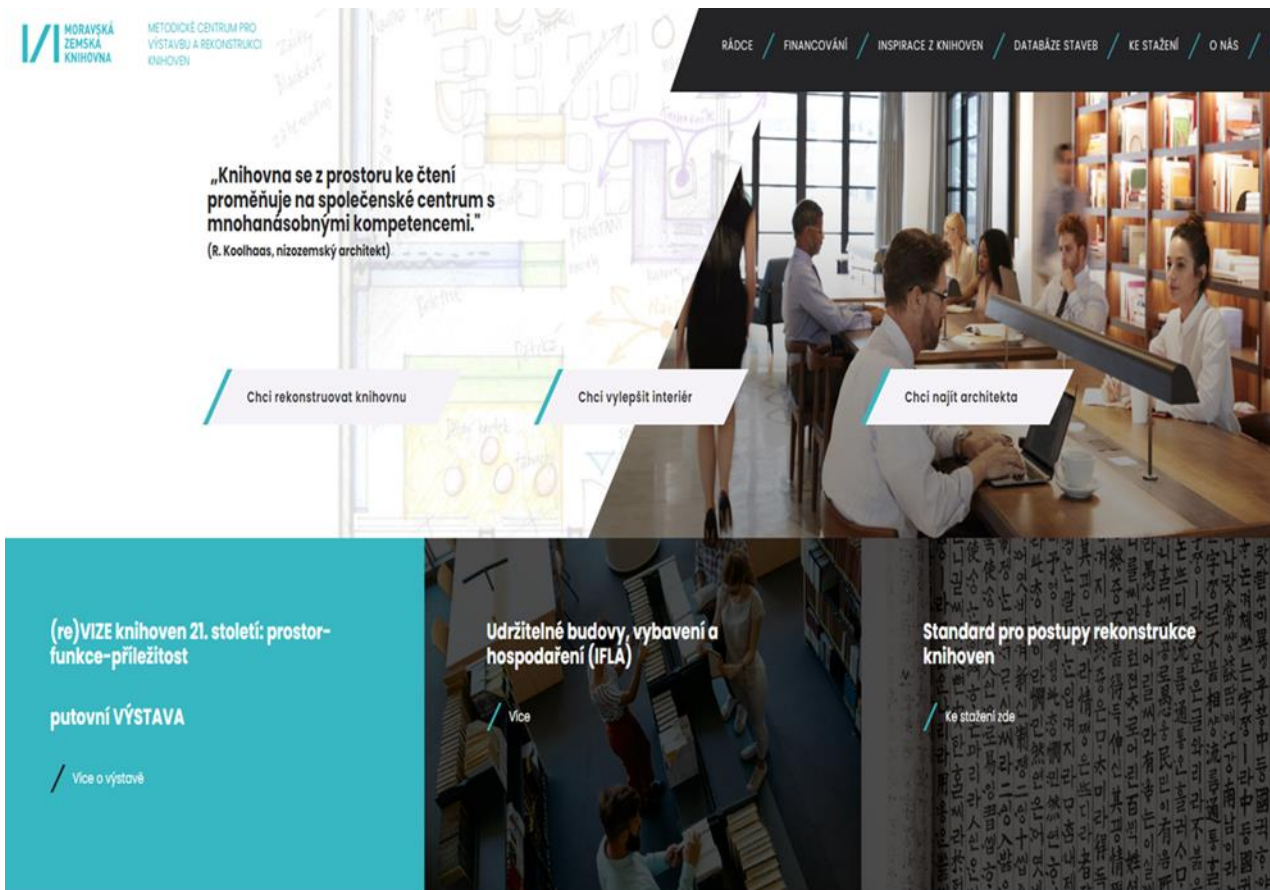
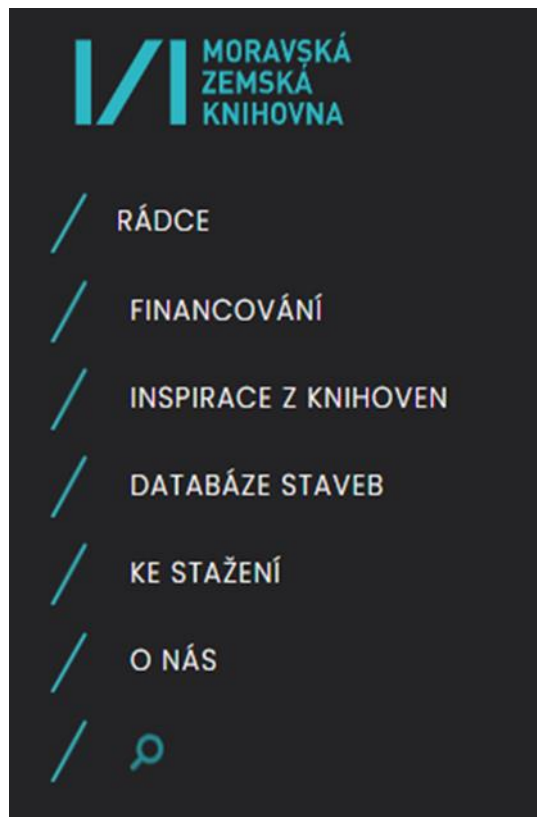

/ Databáze knihoven, příklady dobré praxe

/ Metodické materiály, vzdělávací semináře, články

/ Newsletter (čtvrtletní)

Databáze novostaveb a rekonstrukcí v ČR

MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA

METODICKÉ CENTRUM PRO
VÝSTAVBU A REKONSTRUKCI
KNIHOVEN

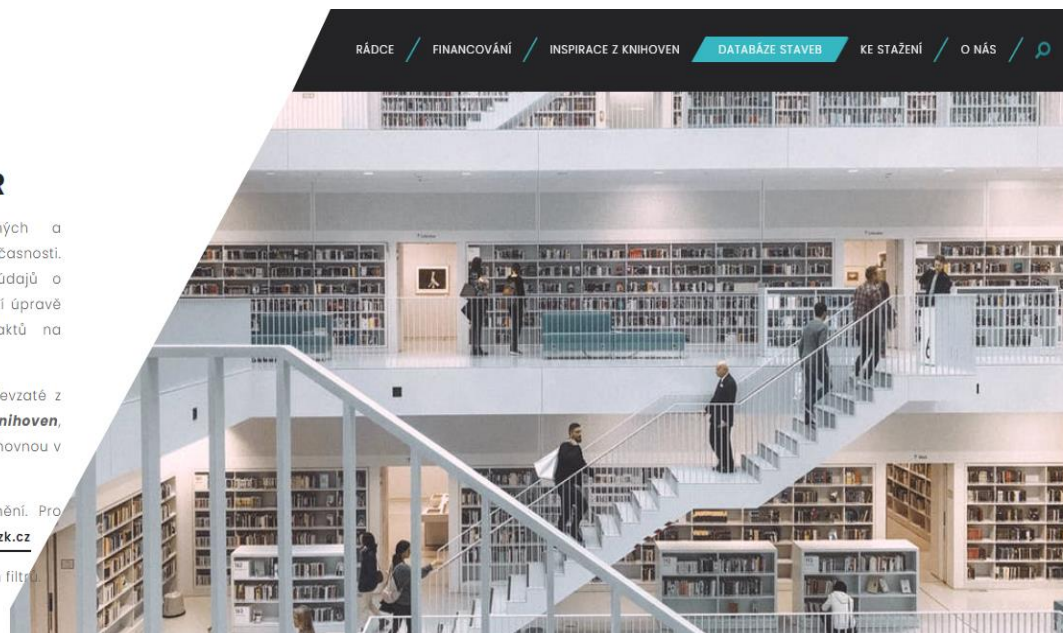
Databáze novostaveb a rekonstrukcí knihoven v ČR

Databáze poskytuje přehled nově postavených a zrekonstruovaných knihoven od roku 1992 do současnosti. Každý záznam obsahuje soubor standardních údajů o výstavbě, přestavbě, modernizaci nebo jiné stavební úpravě včetně údajů o celkových nákladech a kontaktů na dodavatele, architekty a projektanty.

Jako základ byly využity záznamy o knihovnách převzaté z původní databáze **Výstavba a rekonstrukce knihoven**, kterou spravoval SKIP spolu s Národní technickou knihovnou v Praze do roku 2005.

Náhled formuláře, který obdržíte s žádostí o vyplnění. Pro zaslání formuláře nás kontaktujte na: mcvrk-data@mzk.cz

Údaje o knihovnách lze vyhledávat podle jednotlivých filtrů.

Hledat výraz

Filtrovat

Nejnovější ▼

Aktuálně použité filtry:

x Typ knihovny: **knihovna
muzea, galerie nebo
archivu**

Kraj ▼

Bylo nalezeno 6 záznamů

Muzeum východních Čech v Hradci Králové – společenskovědní knihovna

Areál Gayerových a Vrbenského kasáren
Hradec Králové

Moravská zemská knihovna

(re)vize knihoven 21. století

prostor - funkce - příležitost

Výstava o architektonické proměně českých knihoven

Online verze:

<https://architektura.knihovny.cz/>

- Novostavby a rekonstrukce v letech 2015–2020 *(k zapůjčení)*
- Rozkvetlé knihovny JMK 2016–2019, DT Obecní knihovny *(k zapůjčení)*
- Knihovna je rostoucí organismus: historie výstavby MZK
- Návrhy knihoven studentů FA VUT + 3D modely

Moravská zemská knihovna

Financování

IROP pro knihovny

- / Alokace celkem:
1, 029 miliardy Kč
- / Průběžná výzva
- / Podání žádosti do 2. února 2023
- / Nejzazší datum ukončení
realizace projektu 30. 6. 2029

Více informací zde:

- <https://ipk.nkp.cz/programy-podpory/irop-2021-2027>
- <https://irop.mmr.cz/cs/vyzvy-2021-2027/vyzvy/2vyzvairop>

Moravská zemská knihovna

- / **Umístění a přístupnost**
(analýza rizik souvisejících s místem)
- / **Životnost, udržitelnost**
(konstrukce, stavební materiály)
- / **Prostorové členění**
- / **Úložné systémy, mobiliář**
- / **Depozitář** *(analýza sbírkového fondu)*
- / **Technologické systémy**
regulace vnitřního prostředí
- / **Ochrana proti krádežím,**
vandalismu, terorismu
- / **Požární ochrana**

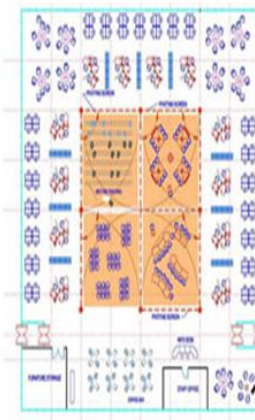
METODIKA UCHOVÁVÁNÍ PŘEDMĚTŮ KULTURNÍ POVAHY

Tři podstatné faktory související s prostory knihoven

1. Při plánování prostor jsou klíčové potřeby jejich uživatelů!
2. Knihovna není statická, neustále probíhají změny krátkodobého i dlouhodobého charakteru!
3. Moderní technologie jsou jedním z nejdůležitějších činitelů, které ovlivňují podobu knihovny!

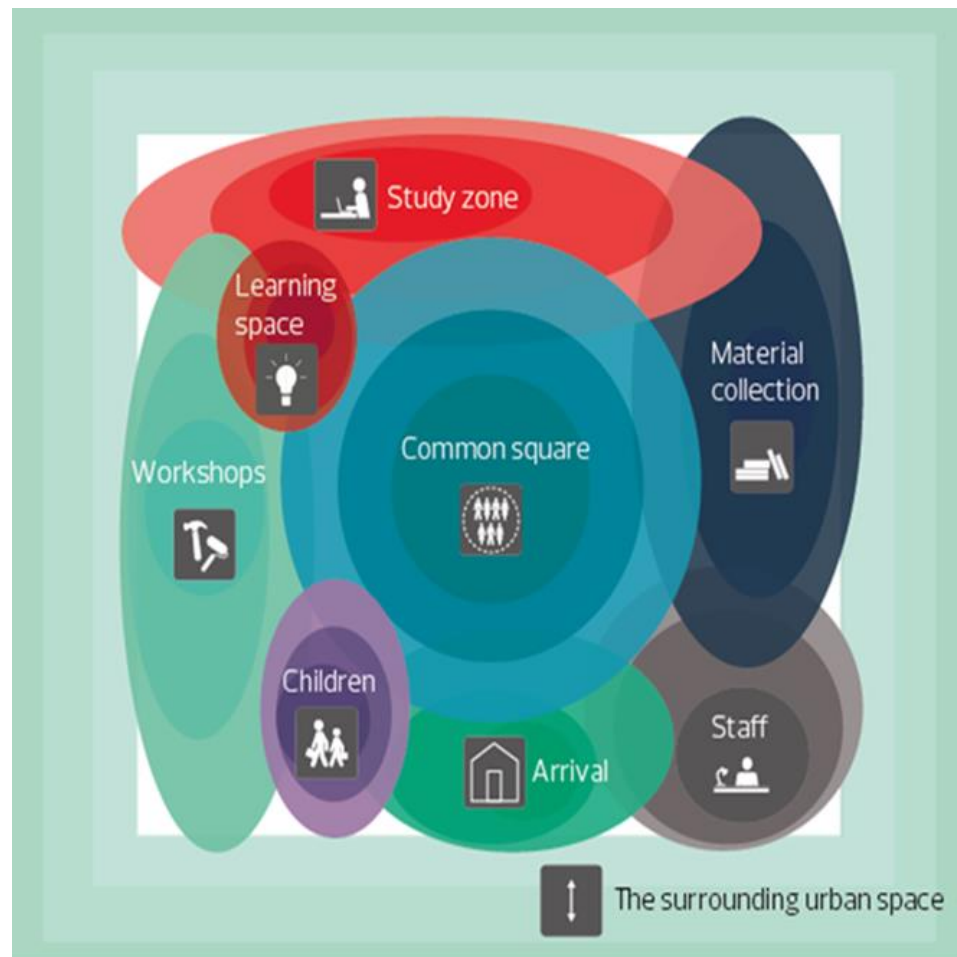

Typologie prostor

Funkční a prostorové požadavky v knihovně

- / **Funkce (typ)** knihovny
- / **Velikost, druh a uložení knihovního fondu** (volný výběr, uzavřené sklady včetně způsobu stavění dokumentů)
- / **Typ nabízených služeb** (absenční či prezenční výpůjčky, uživatelská místa, referenční a informační služby, školení uživatelů, výuková centra, kulturní akce, interaktivní služby, atd.)
- / **Aktivity uživatelů v knihovně** (individuální či skupinová práce, výzkum, vyhledávání, setkávání, atd.)
- / **Uspořádání provozních toků** (zpracování fondu, zázemí pro zaměstnance atd.)

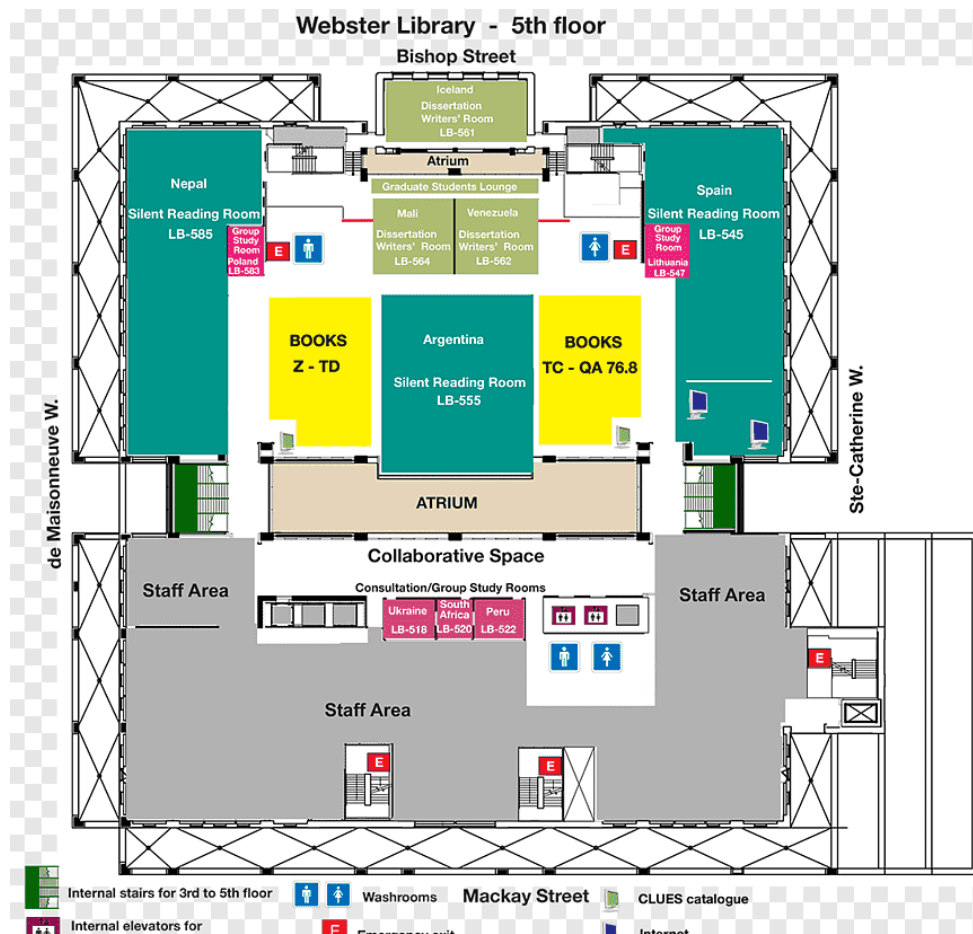

Moravská zemská knihovna

Architektonické zásady

- / Zřetelné označení nápisem **Knihovna**
- / Vhodně upravené bezbariérové prostory
- / Jasně provozní schéma usnadňující orientaci návštěvníků a vylučující křížení cest provozu a uživatelů
- / Vhodné zónování: **rušná zóna** (vstupní prostory), **polotichá zóna** (výpůjční pult), **tichá zóna** (studijní, badatelská místa)
- / Propojení s venkovním prostorem vytváří další místa pro uživatele
- / Stání pro kola, parkovací místa

Moravská zemská knihovna

Všeobecné zásady pro prostředí knihoven

- / **všeobecným pravidlem** při zařizování knihovny je vytvoření dostatečně **vzdušného a nepřeplněného prostoru**, přičemž celkově působí jako celek,
- / **dostatek přirozeného světla**, přitom je však zajištěno **vhodné stínění** oken proti slunečnímu svitu,
- / **doplňující umělé osvětlení** tvoří architektonický a estetický prvek prostoru,
- / **barevné řešení je jedním z nejvýznamnějších faktorů v interiéru**, při volbě barev je zohledněn účel daného prostoru (např. čítárna, studijní prostory,...),
- / **akustická pohoda**, kterou zajistí vhodné prostředky (obložení, podhledy) a kvalitní podlahová krytina dle využívaného prostoru,
- / **pohodlí pro uživatele** – dostatečné množství různorodého sedacího nábytku a dalšího potřebného vybavení včetně technologií.

Pedagogická knihovna J. A. Komenského, Praha

Národní pedagogické muzeum (Praha)

Pedagogická knihovna J. A. Komenského

Realizace: 2016

Moravská galerie (Brno)

Artotéka

Realizace: 2017; Ateliér Štěpán, freska: David Böhm, Jiří Fanta

Moravská galerie (Brno)

Artotéka

Knihovna Muzea východních Čech - Gayerova kasárna (Hradec Králové) Realizace: 2021; Architekti Chmelík a partneři

Knihovna Muzea východních Čech - Gayerova kasárna (Hradec Králové)

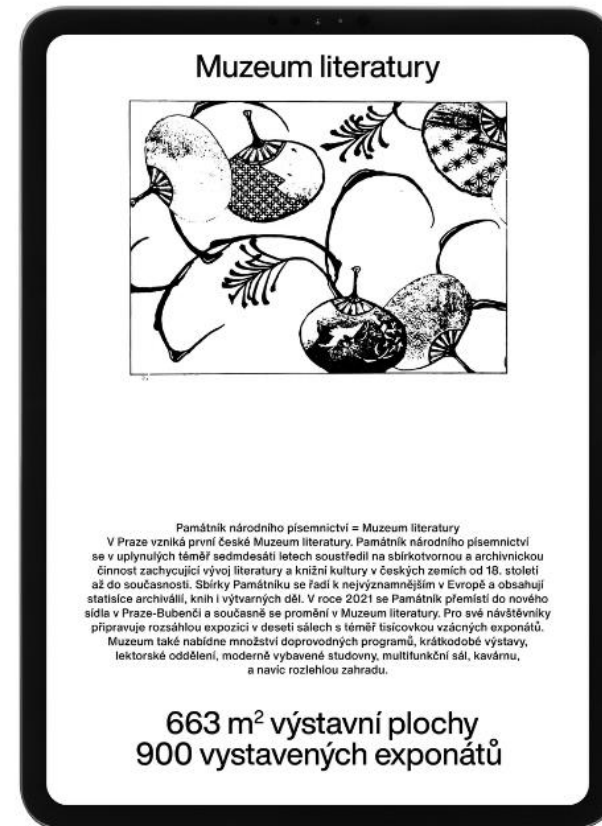
Muzeum literary (Praha)

Realizace: 2022; 20YY Designers

Muzeum literatury (Praha)

vizuální identita

Rozečtený svět (stálá expozice) - online.muzeumliteratury.cz

prezentuje českou literární historii od národního obrození, přes dekadenci až po samizdat a rok 1989.

Rozečtený svět (stálá expozice)

Dokumentační centrum útěku, vyhnání a usmíření (Berlín)

Dokumentations-Zentrum SFVV

Realizace: 2014-2020; marte.marte architekten

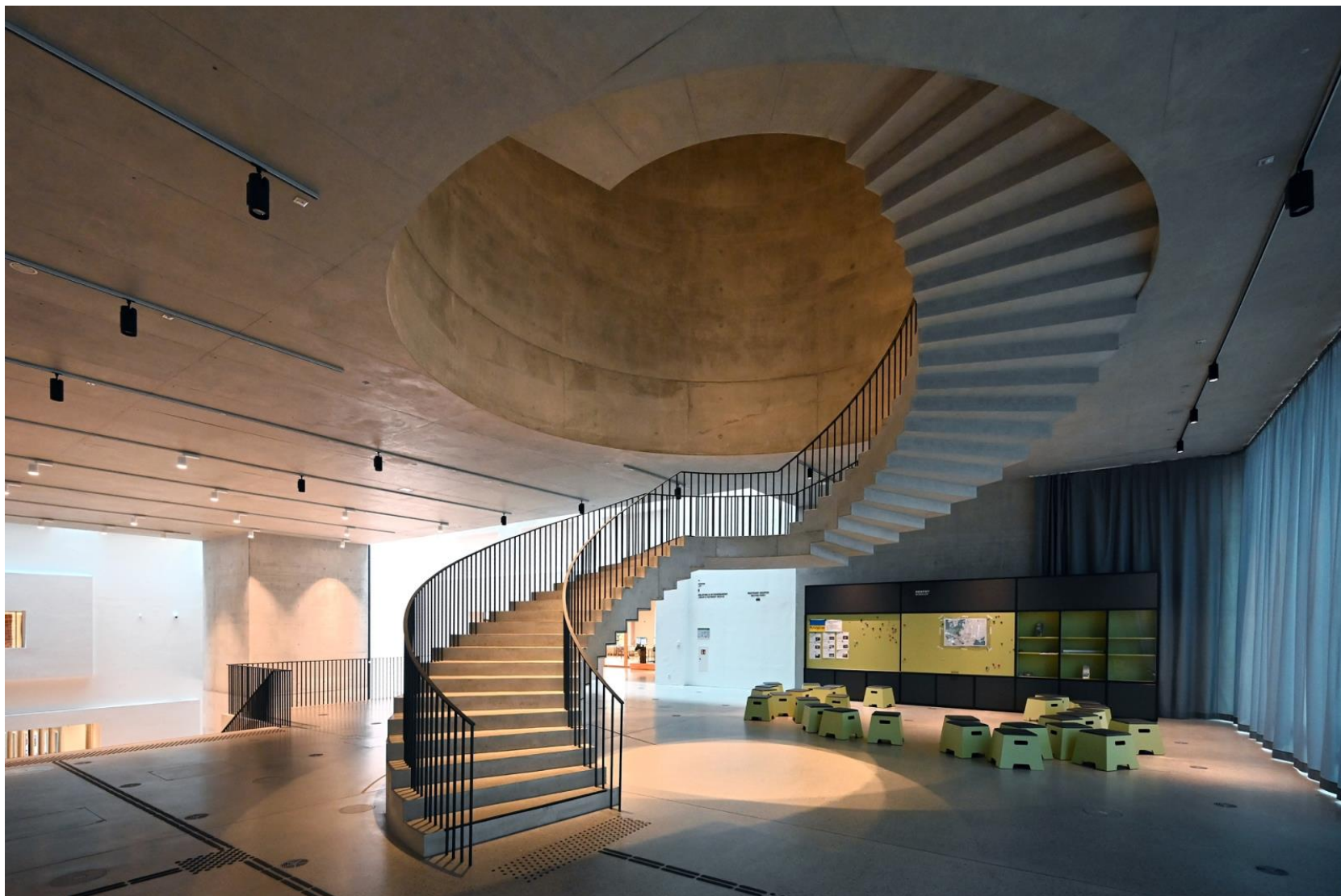

Moravská zemská knihovna

Dokumentační centrum útěku, vyhnaní a usmíření (Berlín)

Dokumentační centrum útěku, vyhnání a usmíření (Berlín)

Dokumentační centrum útěku, vyhnání a usmíření (Berlín)

Knihovna

Realizace: 2021; Includi (Aat Vos)

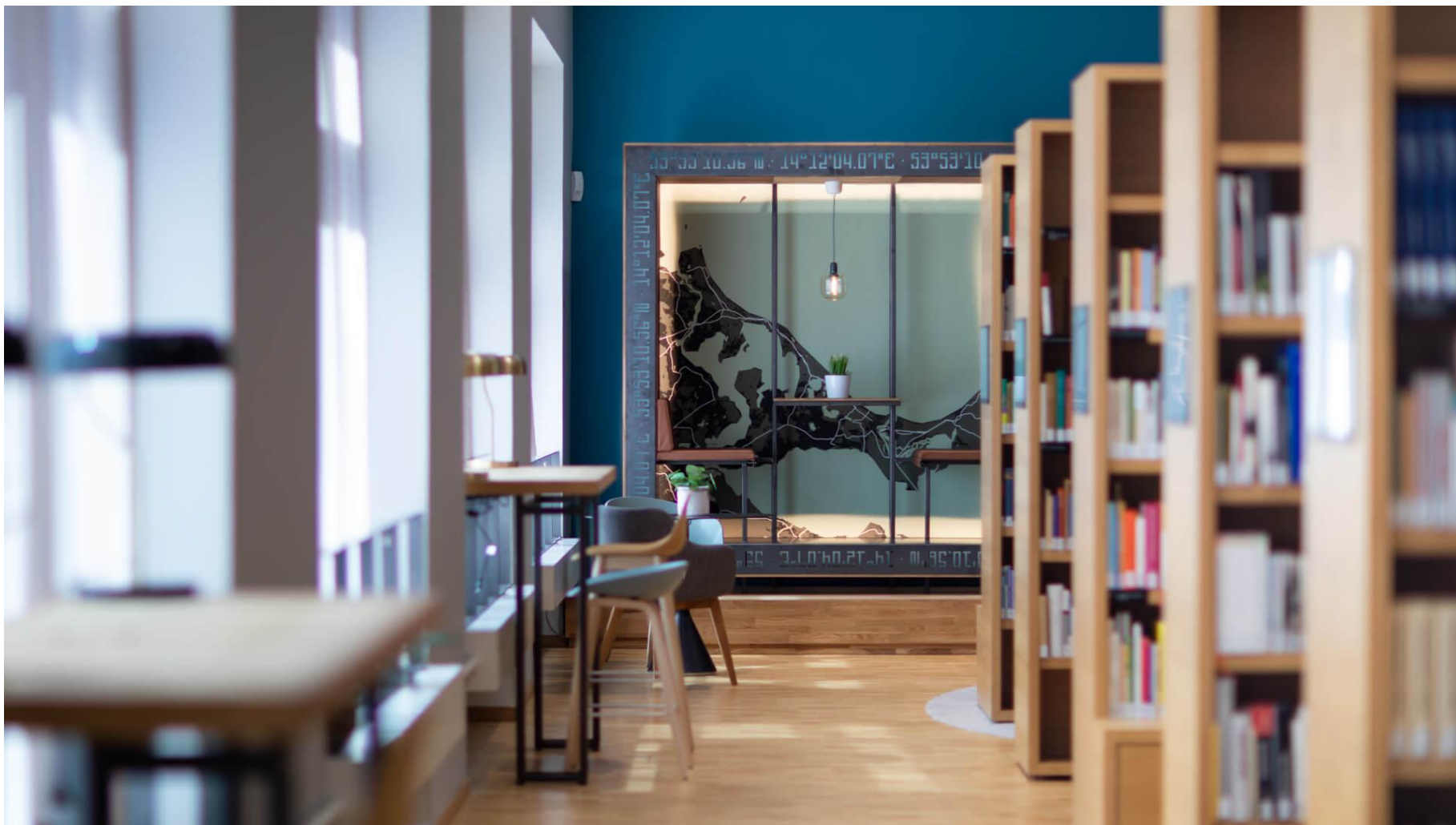
Dokumentační centrum útěku, vyhnaní a usmíření (Berlín)

Knihovna

Dokumentační centrum útěku, vyhnání a usmíření (Berlín)

Knihovna

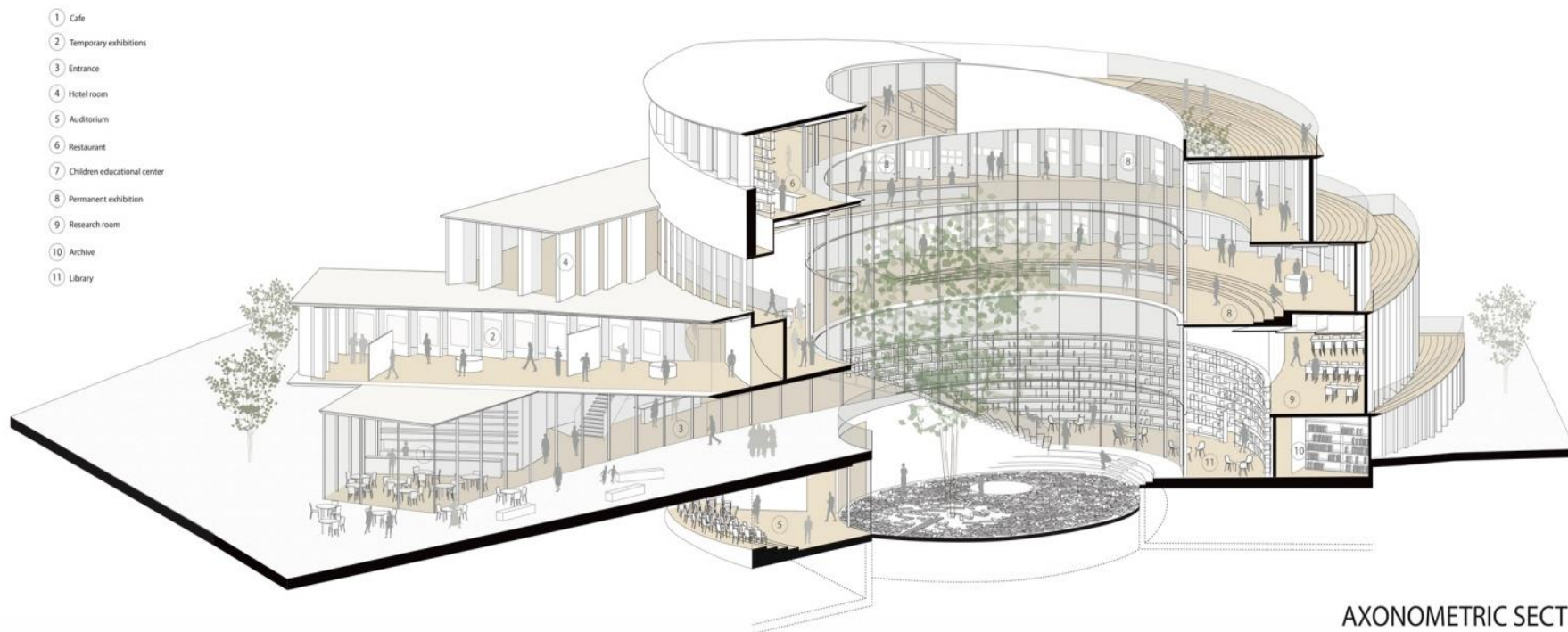

Moravské židovské muzeum Mehrin (Brno)

Projekt: Kengo Kuma & Associates, projekt hotov do 2026

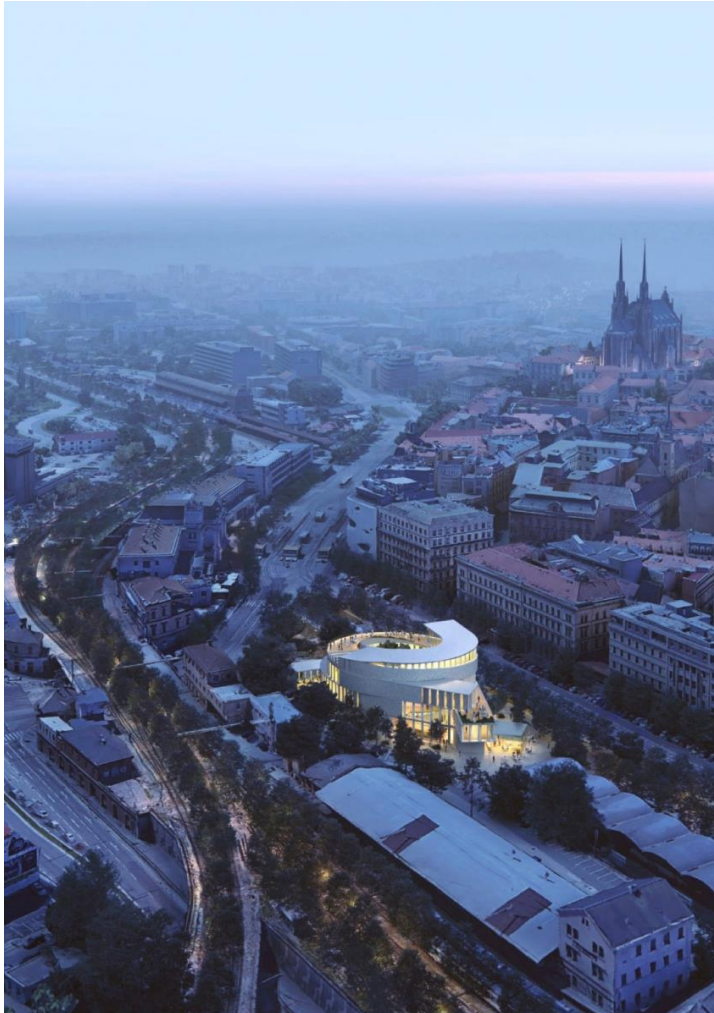
Moravské židovské muzeum Mehrin (Brno)

AXONOMETRIC SECTION
Linking the memorial with the city

Moravská zemská knihovna

Moravské židovské muzeum Mehrin (Brno)

Moravská zemská knihovna

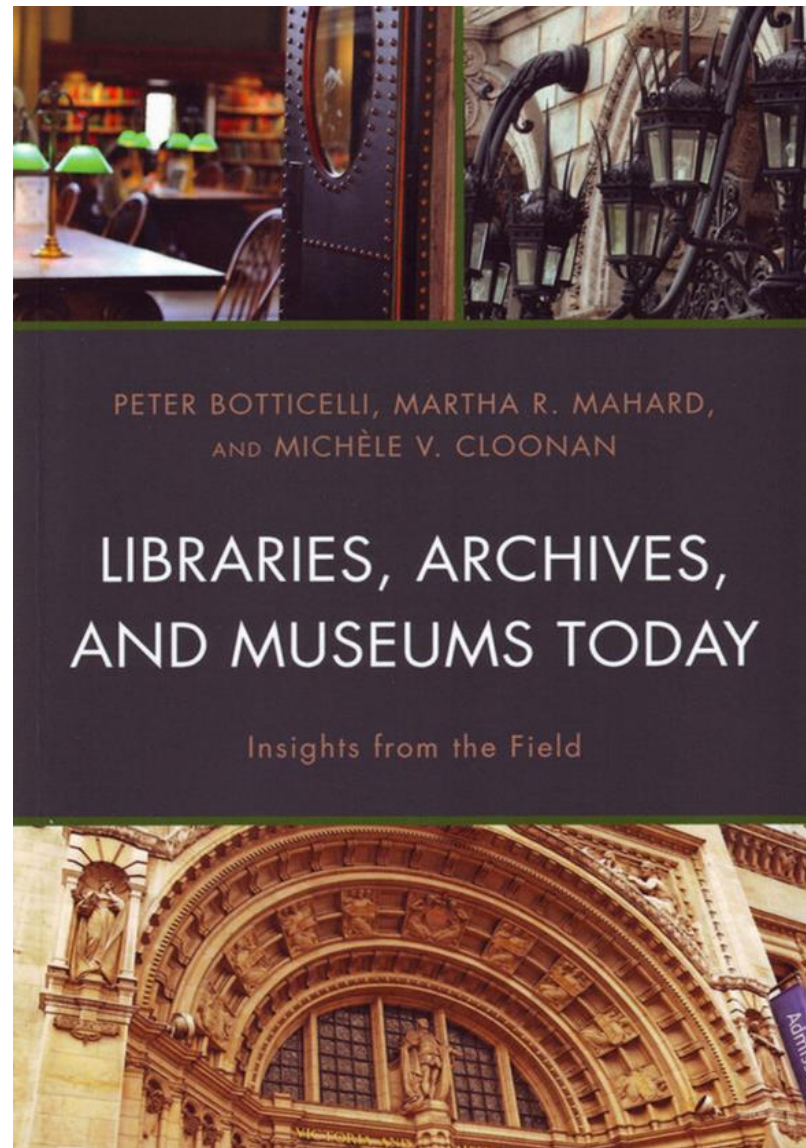
THE LIBRARY
An intimate space around the memorial

Kde hledat informace

- / **Metodika uchovávání předmětů kulturní povahy**
- / **TNI ISO/TR 11219** - Informace a dokumentace - kvalitativní podmínky a základní statistika pro budovy knihoven - plocha, funkčnost, design
- / **ČSN ISO 11799** - Informace a dokumentace - požadavky na ukládání archivních a knihovních dokumentů
- / Mizruchi, Susan L., ed. ***Libraries and archives in the digital age***. Cham: Palgrave Macmillan, [2020].
- / Audunson, Ragnar,, ed. ***Libraries, archives and museums as democratic spaces in a digital age***. Berlin: De Gruyter, [2020].
- / Botticelli, Peter, Martha R. MAHARD a Michèle V. CLOONAN, ed. ***Libraries, archives, and museums today: insights from the field***. Lanham: Rowman & Littlefield, [2019].

Moravská zemská knihovna

Děkuji za pozornost 😊

Mgr. Lenka Dostálová

Lenka.Dostalova@mzk.cz

Moravská zemská knihovna v Brně
www.mzk.cz